

Sygn. akt IV CSK 413/17

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa Z.B. i J.B.

przeciwko S.B., J.B. i I.B.

o usunięcie niezgodności pomiędzy treścią księgi wieczystej a rzeczywistym stanem prawnym,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 stycznia 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w O.

z dnia 18 lutego 2016 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 18 lutego 2016 r., opartej na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 65 § 2, art. 56 i 353¹ k.c. w zw. z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz.U. Nr 32, poz. 140), art. 31, art. 32 § 1 i 2, art. 33 pkt 2 oraz art. 37 § 1 pkt 3 i § 2 k.r.o. w zw. z art. 58 k.c. i art. 922 § 1 k.c. oraz prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., pozwani I.B., S.B. i J.B. wskazali trzy przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania. Zdaniem skarżących, w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, którym jest „wykładnia i sposób zastosowania art. 43 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu przez Sąd I i II instancji w kontekście brzmienia art. 65 § 1 i 2, art. 56 i 353¹ Kc”. Zagadnienie to sprowadza się także do odpowiedzi na pytanie, „czy treść oświadczeń woli składających się i dotyczących przekazania gospodarstwa rolnego w 1979 r. ma wpływ na ocenę, czy gospodarstwo to wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków czy też nie, mimo że tylko jeden z nich przyjął gospodarstwo rolne na swoją rzecz”. W sprawie ponadto „istnieje potrzeba wykładni prawa, a mianowicie ocena skutków przekazania gospodarstwa na podstawie ustawy o zaopatrzeniu tylko jednemu następcy, który co prawda w dniu przekazania gospodarstwa pozostawał we wspólności ustawowej małżeńskiej, w której pozostaje nadal, ale drugi z małżonków nie był beneficjentem oświadczenia woli dotyczącego przekazania gospodarstwa rolnego”. Przyczyną uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest również jej oczywista zasadność, na którą wskazują „zarzuty zawarte w podstawach skargi kasacyjnej oraz w ich uzasadnieniu.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania albo skarga jest oczywiście uzasadniona. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje

na podstawie oceny, czy powołane przez skarżącego okoliczności stanowią przyczyny kasacyjne wymienione w przepisie.

Skarżący nieskutecznie powołali się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., której wykazanie wymaga, poza przedstawieniem występującego w sprawie problemu prawnego, wskazania przepisów stanowiących źródło jego powstania, przekonania w drodze stosownej argumentacji prawnej, że jest to zagadnienie istotne, dotychczas nierozwiązane, a zarazem wywołujące poważne trudności w jego rozstrzygnięciu, a ponadto wykazania, na czym polega jego uniwersalne znaczenie.

Pozwani nie przedstawili istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., które wymagałoby zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy. Zagadnieniem takim nie jest wykładnia i sposób zastosowania przepisów przez Sąd odwoławczy. Postawione w skardze kwestie oraz sposób ich uzasadnienia jednoznacznie wskazują, że skarżący dążą wyłącznie do poddania kontroli Sądu Najwyższego trafności zaskarżonego rozstrzygnięcia. W skardze brak argumentacji, która mogłaby przekonać, że w sprawie pojawił się istotny, abstrakcyjny problem prawny, którego rozstrzygnięcie wiązałoby się z poważnymi trudnościami. Przede wszystkim jednak należy zauważyć, że kwestia przynależności do majątku wspólnego nabywcy i jego małżonka gospodarstwa rolnego przekazanego na podstawie ustawy z dnia 27 października 1977 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oraz innych świadczeniach dla rolników i ich rodzin (Dz. U. Nr 32, poz. 140) nie budzi obecnie wątpliwości, gdyż została wyjaśniona przez Sąd Najwyższy (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2005 r., III CZP 59/05 r., OSNC 2006, nr 5, poz. 79).

Niewykazana pozostała także przyczyna przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Pozwani, powołując się na potrzebę wykładni prawa, nie wskazali wprost przepisów, które by jej wymagały oraz argumentów przekonujących o tym, że wykładnia ta budzi poważne wątpliwości bądź orzeczeń, które wskazywałyby, iż wywołuje ona w orzecznictwie rozbieżności. Z jednozdaniowego, lakonicznego uzasadnienia wniosku odwołującego się do tej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania wynika, że skarżący wadliwie utożsamiają potrzebę dokonania wykładni niewskazanych bliżej przepisów prawa z wyjaśnieniem kwestii, którą

wskazali wcześniej jako zagadnienie prawne. Pozwani pomijają, że przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. mają samodzielny, niezależny charakter, a ich wykazanie wymaga przedstawienia odrębnej i właściwej dla każdej z nich argumentacji prawnej. Należy dodać, że kwestia, która - zdaniem skarżących - wywołuje potrzebę wykładni prawa, nie budzi obecnie - jak już wskazano - wątpliwości.

Nieskutecznie pozwani powołali się również na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie uzasadniając twierdzenia o jej wystąpieniu stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07 i z dnia 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, niepubl.). Uzasadnienie wniosku w odniesieniu do powołanej przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania ogranicza się do przytoczenia fragmentu uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia oraz do odwołania się do zarzutów skargi i ich uzasadnienia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że odwołanie takie jest nieskuteczne. Uzasadnienie wniosku i podstaw skargi to dwa samodzielne i niezależne jej elementy konstrukcyjne pełniące odmienne funkcje, które nie mogą być traktowane zamiennie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52 oraz z dnia 3 grudnia 2003 r., I CK 421/03, Prok. i Pr. 2004, nr 2, poz. 38). Przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie służy wykazaniu, że skarga jest zasadna i zasługuje na uwzględnienie, natomiast uzasadnienie wniosku - że w sprawie zachodzi jedna z przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Każde z tych uzasadnień wymaga przedstawienia odrębnej i właściwej argumentacji prawnej dostosowanej do tych odmiennych funkcji.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

